

Η ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ (*)

Μεσ στο πανάρχαιο Μοναστήρι της Πλατυτέρας μας, εκεί πούναι θαμμένοι ο πρώτος Κυβερνήτης της Νέας 'Ελλάδας, ο Καποδίστριας, και ο ήρωας του Σουλίου Φώτος Τζαβέλλας, ο γιός του αθάνατου Λάμπρου, μαζεύτηκαν το απόγεμα της 25ης του Μαρτίου τα παιδιά των σχολείων της Κέρκυρας, για να προσκυνήσουν τα άγια χώματα της Γεννιάς του 21 και για να προσφέρουν από ένα στεφάνι δάφνης, ίερη υποχρέωση των νέων στους παλιούς, που με το αίμα και με τους αγώνες τους τίμησαν τους άρχαίους μας και ξανάφεραν στην ποθητή Πατρίδα τη Νίκη με τη Λευτεριά.

Με το καμάρι και το θερμό καρδιοχτύπι της νιότης, έχοντας στο πλευρό τους τα 'Ελληνοπούλα τους δασκάλους τους, το λεβέντη κι αξετίμητον επιθεωρητή τους και τον αληθινό πατριώτη και ποθοντό φίλον των σχολείων Δήμαρχο κ. Κόλλαν, μαζεύτηκαν και για να δούν κάτι που δε γνωρίζουμε όλοι, και να μάθουν τί ζητάει σήμερα απ' αυτούς η Πατρίδα.

Κ' ενώ τ' άερακι γλυκύπουρο έρχόνταν από τη θάλασσα και τα τελευταία λόγια του 'Υμνου της 'Ελευθερίας χτυπούσαν στην καρδιά μας, με το γαλανό φτερούγισμα της Σημαίας μας ο Επιθεωρητής μας που ξέρει τόσο καλά να λέει και να μαρτυράει της καρδιάς τον πόνο, μ' έλεγε τόσο όμορφα, τόσο σοβαρά, τόσο πατριωτικά λόγια, που το θεωρούμε κοίμα να μη σ' εσείς τα στείλουμε να τα τυπώσετε, και ίσως μπορέσουν κι άλλοι φίλοι δασκάλοι και οι γονείς να τα διαδώσουν στα παιδιά τους.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
'Αγαπημένα μου παιδιά,

Πολλές φορές ως τώρα έτραγουδήσατε το γλυκό τραγούδι της 'Ελληνικής 'Ελευθερίας, λέγοντας ότι είναι βγαλμένο από τα κόκαλα των 'Ελλήνων τα ίερα. Λίγα από τα ίερα αυτά κόκαλα που μ' εχάρισαν τη θεική χάρη της 'Ελευθερίας είναι θαμμένα στους δυο τιμημένους τάφους που έστεφανώσατε σήμερα. Είναι τα τίμια κόκαλα του Φώτου Τζαβέλλ-

(*) 'Από το σίλο μας κ. Πίλια Σταύρο δημοδίσκαλο, μ' εστάληκε το έργο του, που τό δημοσιεύουμε μ' ευχαρίστηση.

συντηρούσε ο δῆμος του Παρισιού κι όπου μπορούσε, σ' αν ήθελες, να πλερώσει για κάμκρα δική σου. Λεγότανε Οικία, όχι νοσοκομείο, Οικία Μπουάζι, κατά τῶνομα του ιδρυτή. Θεόρατο χτίριο, τρία τέσσερα πατώματα, τό κάθε πάτωμα και νοσοκομείο χωριστό από τῆλλη. Σῆλεις μεγάλες και κάτι δλοφάρδοι διάδρομοι με κάμκρες από τις δυο μεριές. Οι διάδρομοι σκηματίζανε τετράγωνο γύρο γύρο, σάν τους τοίχους, κ' έτσι μπορούσε όσο σου ἔρεζε, να βγῆς περίπατο, δίχως ποτέ σου να σταθῆς. Σέ μίαν από τις τέσσερις γωνίες, ἀκροαματισμένο στο ντουβάρι, ἀντάμωσε ο 'Αντρέας τὸν κ. Μπούνιο, μ' ἀλλάκιρο αόκερι δεξιά κ' ἀριστερά και μπροστά του, ἑσώτεροι αόκερι, ἑσώτερους, μαθητάδες, παραστεκαμένους, νοσοκόμους, νοσοκόμες, ὡς και ξένους γιατρούς. Ἐχάνε φαίνεται συβούλιο και τους ζηγούσε ο κ. Μπούνιος τὰ παθολογικά μ' ες ἄρρωστης που κοιτότανε δίπλα κ' ἡ πόρτα της ἀνοιχτή. 'Ακουγότανε κι από μακριά ἡ φιλόφιλη και κάπως τσιριστική φωνή του γιατρού. 'Αμα εἶδε τὸν 'Αντρέα, ξεκίνησε ἀμέσως από τη γωνιά, πάντα με τῶσκέρι που τὸν ἀκολουθοῦσε από πίσω, ἑσώτερους, ἑσώτερους, μαθητάδες, παραστεκαμένους, νοσοκόμους, νοσοκόμες, και ξένους γιατρούς. 'Ρώτησε τὸν 'Αντρέα που εἴτανε ἡ

λα, εἶναι τὰ εὐλογημένα λείψανα του Κυβερνήτη Καποδίστρια.

Τί θερὸ παλληκαριὰς και φιλοπατρίας εἴταν ο Φώτος, σῆς τό εἶπαν οἱ καλοί σας οἱ δασκάλοι. 'Οταν ο ήρωας ο πατέρα; του πνίγοντας τὸν πατρικό του πόνο τὸν ἐθυσίαζε για τὴν ἀγάπη της θρησκείας και της Πατρίδας, ο Φώτος. ἄν και εἴταν ἀκόμη παιδί σάν και σῆς, εὐλογώντας τὸ ὄνομα του πατέρα του που τὸν ἐθυσίαζε, ἀγνάντεψε γελαστά και με καταπρόνια τὸ θάνατο γιατὶ ἡ παλληκαρία του ψυχὴ εἶχε πίστη στο Θεό κ' ἀγάπη για τὴν Πατρίδα.

Τὶ βουνό 'Ελληνικῆς καρδιάς εἶχε ο Καποδίστριας, τό εἶπε δυο φορές ἡ 'Ελληνική Πατρίδα, ὅταν τὸν ἀνακήρυξε πατέρα της και εὐεργέτη. 'Ο Καποδίστριας ἐνῶ εἴταν πνιτοδύναμος 'Υπουργός του μεγαλύτερου Μονάρχη της Εὐρώπης, και ὅλος ο πολιτισμένος κόσμος και ὅλοι οἱ βασιλεῖς τὸν ἐδοῶζαν στήν περίλαμπρη ἐκείνη θέση του, αὐτός ἄφρεσε και ἀνάπαυση και πλούτη και μεγαλεία και ἔτρεξε να βουτηχτῇ σέ βάσανα και σέ μαρτύρια για να σώση τὴν Πατρίδα που ψυχομαχοῦσε. 'Εσωσε τὴν 'Επανάσταση, ἐγλύτωσε τὴν Πατρίδα, ἐνα σωρό ἱερίσια τὰ ἔκαμε Κράτος και στο τέλος ἔχυσε και τὸ αἷμα του τὸ εὐγενικό καρφωμένο στήν ἰδέα του καθήκοντος. Τέτιες ψυχῆς σάν του Φώτου και σάν του Καποδίστρια χρειάζονται τὰ πεθαμένα ἔθνη για ν' ἀναστηθοῦν και τὰ μικρά για να μεγαλώσουν. Και τό δικό μας τὸ 'Εθνος από πεθαμένους που εἴτανε ἀναστήθηκε γιατὶ ἡ Πατρίδα εἶχε παιδιά σάν τὸ Φώτο, γιατὶ εἶχε πατέρα της τὸν Καποδίστρια. 'Αλλ' ἀναστήθηκε μικρό και κινδυνεύει να ξαναπεθάνῃ. 'Ομως ἡ 'Ενδοξη 'Ιστορία του μ' ες λέγει ὅτι τὸ 'Εθνος μας θὰ ζήση μεγάλο, γιατὶ ἐλπίζει ὅτι καθένας από σῆς θέλει να ζῇ και να πεθαίνῃ για τὴν Πατρίδα, καθώς ο Καποδίστριας, καθώς ο Τζαβέλλας.

Σέ παλιά περασμένα χρόνια τὰ νεί παλληκαρία προτοῦ ξεκινήσουν για τὴν υπεράσπιση της Πατρίδας ἀκόνιζαν τὰ σπάθια τους στις πλάκες που σκέπαζαν τους τάφους τῶν πεθαμένων παλληκαριῶν. Στά τωρινὰ τὰ χρόνια ἔχουμε ἀνάγκη να ἀκονίσουμε όχι τὰ σπαθία μας, ἀλλὰ τὴν ψυχὴ μας. Για σῆς τὰ καλά 'Ελληνοπαιδιά της Κέρκυρας ο Θεός ἔχασσε τὸ καλύτερο ἀκόνι της ψυχῆς, τους τάφους του Τζαβέλλα και του Καποδίστρια. 'Οταν γύρω από τὰ ἔθνηκᾶ αὐτὰ μνήματα συλλογιστῆτε πῶς αὐτοὶ ἔζησαν, τί ἔκαναν και τί ἔπαθαν για τὴν Πατρίδα, τότε θὰ ἀκονίσετε τὴν ψυχὴ σας, θὰ τὴν κῆμετε να ἀτράφτῃ από τὴν λάμψη της Πίστης και της παλληκαριῆς και θὰ ζήτε σάν ἄνδρες ἀληθινὰ ἐλεύθεροι με ἀρετὴ και με δικαιοσύνη γιατὶ καθώς εἶπε ο μεγάλος Δάσκαλος της Φιλῆς μας. 'Η 'Ελευθερία ἀγαπᾷ να κατοικῇ μόνον ἐκεῖ που βασιλεύει ἡ ἀρετὴ και ἡ δικαιοσύνη. Και τότε ἔτσι ἀ-

ἄρρωστη και πρόθυμος ἔτρεξε να τὴν πληγασκοπήσῃ. Μαζί του ἔτρεχε τῶσκέρι.

'Ο 'Αντρέας, που ὅταν ἦθε ἀπάνω δέν ἤξερε, με γνωρίζοντας τὰ κατὰτοια, σέ τί μέρος να ὀδηγήσῃ τὴν Κατινούλα, ὡς που να βρῇ τὸ γιατρό, τὸ νόμισε πὶο φρόνιμο να δώσῃ κάτι μ' ες νοσοκόμας, να τὸν ἀρμηνέψῃ. Δέν πῆγε χαμένος ο παράς. Του εἶδει κκακράκι να βλεφτῇ τὸ κορίτσι, ἔπειτα και μ' ες σαλούλα σῆ φανῇ ο γιατρός. Φάνηκε. 'Ασπρο-ντυμένος, με τῶσπροτυμένο του τῶσκέρι, ζύγωσε στο σχανδοτράπεζο, εἶπε να τὴν πλαγιάσουν. Τὴν πλαγιάσανε, τὴν ξεγυμνώσανε μάλιστα θαρρῶ περισσότερο ἀπ' ὅτι χρειάζτανε, χωρίς ἐννοεῖται να τὸ κάμουνε πῆτηδες, γιατὶ ποῖος προσέχει σέ τέτοια πράματα μ' ες ο Νοσοκομείο; Πρόσπε ὅμως ἡ Κατινούλα. Πρώτη φορά που της λῆχανε ἀπὸ μπροστά σέ τόσο κόσμο. Στὴν Κλινική του κ. Λανέζου, θὰ θυμάστε πῶς ἔμεινε μόνη μαζί του. Στο Χειρουργοφύρι, ὅταν ἔμπαινε ἡ 'Αννα στήν κάμερή της για τὰ φουσκοπλυσίματα, ο 'Αντρέας, ρυσικά, ἐφεθε γλήγορα και τραβιότανε στο γραφεῖο του. Της Κατινούλας μῆτε της περνοῦσε πῶς εἴτανε δυνατό να παρὰβρεθῇ ἐκείνη τὴ στιγμή κ' ο ἀφέντης. Τώρα, στο Νοσοκομείο, περιτριγυρισμένη από χίλια μάτια, θᾶρ-

κονισμένοι, ἄνδρες ἀληθινὰ ἐλεύθεροι, θὰ μεγαλώσε τε τὴν Πατρίδα, γιατὶ τότε θὰ αἰστανθῆτε κατὰ-καρδα τὸ προκίονιο παράπονο ἑκατομμυρίων ἀδερφῶν μας που βυθισμένα στή σκληριὰ περιμένουν να μεγαλώσετε σῆς, καλά μου παιδιά, για να τους φέρετε σέ μ' ες χρυσὴ 'Ελληνική ἡμέρα τὸ γλυκό μήνυμα της Λευτερίας.

ΣΑΒΑΤΟΒΡΑΔΑ

'Εμὶ με κρᾶζουν 'Ηγησά...
ΠΑΛΑΜΑΣ

Τὴν εἰκόνα σου, της παρθενικῆς ψυχῆς τὴν εἰκόνα, σὲ 'Ελῶσια της Τέχνης τὴ βοῆκα. 'Εκεῖ ἀκουσα και τῶνομά σου τὸ γλυκολάλιο. Κάθε που σε συλλογιστῶ, κάθε που ζωντανέψω τὴν εἰκόνα σου μπροστά μου, σέ ἀκούω να μὸυ λές: — 'Εγὼ εἶμαι ἡ 'Ηγησά.

ἡ νέα Παρθένε, τὸ λευκὸ τὸ κρῖνο στοῦ μόλις ἀνοιχθῇ χέρι ἀθρόαπνο δέν ἀπλωσε σ' ἐκεῖνο, δέν τὸ εἶδε μ' ες ἀθρόαπνο, και τὰ φτερά της αἶρας και της αἶγης τὰ δάχτυλα μῆτε κ' ἐκεῖνα ἀκόμα δέν ἄγγιξαν τὰ φύλλα του. ἔγὼ εἶπε ἡ ἁγὴ Παρθένε.

Και σὸ ἀποκρίνουναι. 'ΑΝαί, ἐσὺ εἶσαι. Και τὴν πάναγνη παρθένε ποῦπλωσε ο Ποιητής ζωντανέοντας τὸ μάρμαρο τοῦ ἀρχαίου τάφου, τὴν παρθέν' αὐτὴ ἐγὼ τὴ βλέπω ζωντανή και βλέποντάς τηνε ἀναλογίζομαι τὴν ἀδερφή της που δημοδογῆσε ο Ποιητής, και τὴν ἄλλη τὴν ἀδερφή της που ἀθανάτησε στο μάρμαρο ο ἀρχαῖος Τεχνίτης.

*

Τὰ μάτια της ψυχῆς. 'Ω, τὰ ἀπ' ἀνοιχτά, πάντ' ἀγρυπνα μάτια που δέ γνωρίζουν ἀλόσταση και δέ λογαριάζουν καιρούς: τὰ μάτια που δλα τὰ βλέπουν, τὰ τωρινὰ, τὰ περασμένα και τὰ μελλούμενα: τὰ πάνου και τὰ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο που βλέπουν και κατέχουν ὅλα τὰ μυστικά της ζωῆς: που βλέπουν τὸ λουλούδι νᾶνασάινει και τὸ ἀγρόκι να γλυκοφιλεῖ τις βουνοπλαγιές: που μπαίνουνε βαθιά σ' ἄδυτα της ψυχῆς—που βλέπουν ναι, γιατὶ μόνο τὰ μάτια της ψυχῆς βλέπουν.

Με τὰ μ' ες αὐτὰ σέ εἶδα. 'Ηγησά, και σέ βλέπω, γιατὶ με τὰ μάτια αὐτὰ βλέπω ὅτι καλὸ σιολίζει τὴ ζωῇ, ὅτι ἀνεβάζει τὸν ἀθροιο πάνου ἀπὸ τὴ σιγγνὴ 'Απογοήτευση κ' ἀπὸ τὸ μαρμαζιόρη Ἥνο. 'Ω, νᾶν τὸν κλαῖς, τοῦ ἀξίζει νᾶν τὸν κλαῖς, τὸ δι-συχὴ που ἔχει κλειστά τὰ μάτια της ψυχῆς του.

ἔσπε κάπως ἡ ἄμικρη πῶς θὰ τᾶπορύγῃ, πῶς θὰ κρυφτῇ, ἄμα τὴν προστατέψουνε τὰ μάτια τὰ δικὰ του, και σιγὰ σιγὰ τὸν φώναζε, να σιωπῇ.

Στάθηκε δίπλα της ο 'Αντρέας ἀπὸ τὴ μεριὰ που ἡ Κατινούλα ξεβογερμένη στο πλεβρό της, με ζωνε λιγάκι τὰ γόνατα της, και της βραπούσε γὰ δεφτικά τὸ κεφάλι. ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ο κ. Μπούνιος κοίταζε τὸ πληγωμένο τὸ πλεβρό. 'Η πληγὴ, ἐννοεῖται, στὴ μέση του πλεβρό, κ' ὅχι πίσω κοντὰ στο ἄκροκόκαλο. ἀπὸ εἶχε ξεγλιστρήσει κ' ἀπὸ τὰ πρῶν ὡς τὴ φύσση τὸ ξεκαλλημένο τὸ νεφρί. Μὲ ο κ. Μπούνιος εἶχε ξεχάσει ἀπὸ τὸ σάββατο ἴσα με τὴ δεφτέρα ὅσα του δηγῆθηκε ο 'Αντρέας, δη-λαδὴ πῶς ο λόγος για περμένο νεφρί. Δέν τὸ ἔρρε λοιπόν ἡ τοποθεσία της πληγῆς. Και περδὴ με κάθε ἄρρωστο που εἶδπε, χρωστοῦσε κάπως κ' ἑνα μά-θημα στους παραστεκαμένους, ἑσώτερικούς, ἑσώτερικούς, μαθητάδες, νοσοκόμους, νοσοκόμες και ξένους γιατρούς, ἔρχισε να δῖνῃ σῶσκέρι τὴν κατᾶλληλη ἐήγηση.

—'ΑΤὸ χειρουργημα, κύριοι, τὸ νεφρεχτόμα ἐγινε στο Μπ... ἀπὸ τὸν κ... πῶς τὸν εἶπατε; ἡ γυρίζε και ῥωτᾷ τὸν 'Αντρέα, ὅτι κ' ἄν τὸ γνῶριζε τῶνομα τοῦ γιατροῦ. (ἀκολουθεῖ)

Διπλὴ τὴ βλέπω τὴ ζωὴ καὶ διπλὸς ἄνθρωπος εἰμαι. Κ' εἶσι δὴ ζωὴς βλέπω καὶ ζῶ δὴ ζωὴς. Τὴ μιὰ τὴ βλέπω καὶ τὴ ζῶ μὲ τὰ μάτια τὰ γῆινα, τὰ μάτια τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου, ποῦναι καὶ μάτια τοῦ Θεοῦ καὶ μάτια χτηνώδεια καὶ μιὰ φορὰ, —κι εἶναι τὴ βλέπω τὴ ζωὴ μ' αὐτὰ τὰ μάτια τὴ σιχαίνουμαι, κάποτε, σιχαίνουμαι κάποτε καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἐαυτό μου. Καὶ τὴν ἄλλην τὴ ζωὴ τὴ βλέπω μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, ποῦναι καὶ μάτια ποιητῆ.

Ἡ δευτέρα, ἡ πνευματικὴ ζωὴ—ὦ, τὴ νιώθεις ἐοὺς καλότερ' ἀπὸ μένα, γιατί τὴ ζεῖς τὴ ζωὴ αὐτὴ—μὲ τραβάει περισσότερο, μὲ κάνει νὰ περηφανεύουμαι γιὰ τὸν ἐαυτό μου διὰ βυθίζουμαι σ' αὐτὴ. «Ὁμορφος κόσμος, ἡθικός, ἀγγελικὰ πλασμένος» εἶναι ὁ κόσμος τότε γιὰ μένα—καὶ τότε μόνο βλέπω πὼς «δὲν ἀξίζει ὁ κόσμος χωρὶς τὴν Ὁμορφίαν, χωρὶς τὴ Λογικὴν καὶ δίχως τὴν Ἀρετὴν».

*

Στὴν πρώτη ζωὴ δὲν εἶχε νὰ σ' ἀνταμώσω ποτέ μου. Στὴ δευτέρῃ ζωῇ σ' ἀντάμωσα, Ἠγησὼν, καὶ στὴ δευτέρῃ αὐτὴ ζωῇ του ἀντάμωσα καὶ ὁ εὐγενικός σκλάβος τοῦ Προόπερου τὴ Μιράντα καὶ τῆς εἶπε: —«Ἀξιοθάμαστη Μιράντα, ἀλήθεια ἡ κορυφὴ τοῦ θάματος! Ὁπου ἀξίζεις ὅ,τι ἀκριβὸς ἔχει ὁ κόσμος! . Τόσο τέλεια, ἀσύγκριτη τόσο, ἐπλάσθης μὲ κάθε ἀλλοῦ πλάσματος τὸ ἄνθος!»

Στὴ δευτέρῃ αὐτὴ ζωῇ συναπαντιοῦνται οἱ πολυτίμες ψυχὲς καὶ τότε πιάει κ' ἡ ἐδὴ τὸ Προόπερου καὶ οἱ οὐρανοὶ βρέχουνε χάριν ἀπάνου σ' ὅ,τι βλασταίνει ἀνάμεσόν τους.

Πατήσια, 31.3.07.

ΙΕΙΟΝΑΣ

—«Τὸν κ. Σεβιλιά...»

—«Ἡ πληγὴ, ἔακολούθησε, βρίσκεται σ' ἓνα μέρος ἀσυνήθιστο, παραξενό...»

—«Ἀδάσκαλε, παρατήρησε δειλὰ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικούς μὲ γένεια ξαθὰ καὶ πρόσωπο γλυκὸ, θάπασκε ἡ ἀρρώστη ἀπὸ νεφροπέσιμον».

—«Βέβαια...», πρόσθεσε ὁ Ἀντρέας, χωρὶς νὰ ξέρη καλὰ καλὰ τί λέει ἐκείνη τὴ στιγμή, γιατί ὁ ταχτικὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν καταλάβαινε τίς ἀπροσεξίες ἢ τίς σωστὰ νὰ τὸν ψυχολογήσουμε, δὲν τὸ νόμιζε πὼς ἀπροσεξίες μπορεῖ νὰ ὑπάρξουνε σὲ πράγματα ποὺ εἶναι δουλειὰ μας, καὶ καθαρὸ δὲν τὸ πίστευε πὼς τόντις γελιοῦταν ὁ κ. Μπούνιος. Κ' εἶται ἀπὸ τὸ νὰ μὴν πιστέβη στὴν ἀπροσεξία, καταντοῦσε ἀπρόσεχτος ὁ ἴδιος.

Ὁ γιατρός ἐλοῖνα ἐτάζεε τὴν πληγὴν καὶ ὁλοένα κατὰ ἔλεγε, πότε δυνατὰ, πότε μέσ' τὰ δόντια του. Ἐπειτα, μὲ χερί πολὺ πιδέξιο, ἐπίασε τὸ φιλούτσικο τὸ μῆλι καὶ τὸσπρωξε ἀγάγια στὴ σάρκα τῆς μέσας, νὰ βαθμετρήσῃ, νὰ ψιλαφῇ, νὰ νοιώσῃ τὴν πληγὴν. Δὲν πόνεσε διόλου ἡ Κατινούλα. Σηκώθηκε ὀρθὸς ὁ κ. Μπούνιος, ποὺ εἶτανε σκυμμένος ἀπάνω στὴν πληγὴν.

—«Τίποτα δὲν εἶναι. Τὰ μετὰξιά!»

Καὶ δίχως καμιάν ἄλλην ἀνασκόπη καὶ διχώνωση, πρόσταξε:

—«Πληγὸδέσιμο ὑγρό», κ' ἔγραψε.

Κατόπι τοῦ ὁ Ἀντρέας, νὰ μὴν τὰ πῇ τελέσμεν καὶ τί νὰ κάμῃ μὲ τὴν ἀρρώστη. Ὁ κ. Μπούνιος, βιαστικά, προχωρώντας πάντα ὀμπρὸς μέσ' τοὺς διὰδρομους μὲ τὰς κίεριν γιὰ τίς ἄλλες τίς βίζιτες, ἐξήλθε δὴ λόγια καὶ τοῦ Ἀντρέα:

—«Φίλε μου, τί τὰ θέλετε; Μὴν τὸ πῇτε τοῦ κ. Σεβιλιά, μὰ τὸ χειρουργημα κανονικὰ δὲν ἔγινε».

—«Εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς τὴ φέρω στὸ Νοσοκομεῖο ἰδῶ γιὰ μερικὲς μέρες;»

—«Ὅπως ἀγαπάτε, τοῦ ἀποκρίθηκε μ' ἓνα ἐβγενικό καὶ κάπως ἀδιάφορο χαμόγελο. Μὲ πολλὴ ἐφαρτίστηση. Θάχουμε τὴν ἐννοία τῆς».

Καὶ πάλε φεβγίό.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν
Φρ. 70. 10.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου, (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Εὐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέ του [ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλὴ]. Στὸ Βόρ. βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρήμὴ πλερώνεται μπρὸς τὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Οἱ μετανάστες — Τὸ ἀρφαβητάρι τοῦ «Νουμά» — Ἱστορία καὶ Ἐπιστήμη — Αὐλικοί καὶ δημοσιογράφοι — Τὰ λόγια τοῦ Βουλευτῆ — Δημοσιογράφος τῆς Αὐλῆς.

ΔΥΟ σπουδαῖα ζητήματα ἔχει νὰ μελετήσῃ ἡ Βουλὴ κ' ἡ Κυβέρνηση, σπουδαῖα ζητήματα ὅσο καὶ τὸ ζήτημα τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, ὅσο καὶ τὸ ζήτημα τῶ Σκοιλεῶν. Πρῶτο, πὼς νὰ μὴ φεύγουν οἱ πατριῶτες μας γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ ῥημάζεται εἶναι ὁ τόπος, ὅπου οὐκ οὐκ θὰ κατατῆται νὰρθεῖν Βούργαροι καὶ Ρουμάνοι νὰν τὸν κατοικήσουνε καὶ δεύτερο, πὼς νὰν τοὺς σώσει, μιὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰν τοὺς κρατῇ ἐδῶ, ἀπὸ τοὺς διάφορους πράχτορες ποὺ τοὺς ληστεύουν ἀδιάντροπα, κλέβοντάς τους καὶ τὴν τελευταία πεντάρα, χωρὶς ἡ περίφημη Πολιτεία καθόλου νὰ συγκινηθεῖ.

Ὅσα γραφτήκανε τελευταῖα στίς φημερίδες γιὰ τὸ δεύτερο αὐτὸ ζήτημα, εἶναι τόσο ἀνατριχιαστικά καὶ ἀποτρόπαια, ποὺ σὲ κάνουνε νὰ πιστέψεις πὼς Κυβέρνηση καὶ πράχτορες ἔχουν κάνει κάποια κορυφὴ συμφωνία νὰ γδύνουν τὸν κόσμο καὶ νὰ μοιράζονται τὰ λάφυρα. Ἀλλωτὶκα, ἀδύνατο νὰ δικιολογηθεῖ ἡ ἐγκληματικὴ ἀφροσύνη τῆς Πολιτείας.

*

ΤΟ ΡΩΜΑΙΩΝΙΚΟ ἀρφαβητάρι τοῦ βριχέυτητος στὸ διαγωνισμὸ τοῦ «Νουμά», τυπώνεται τώρα στὴν Πόλιν πλούσια καὶ καλλιτεχνικά, καθὼς τοῦ ἀξίζει. Μερικοὶ δικοὶ μας εἶχανε δώσει χρήματα γιὰ τὸ τυπωμα αὐτό, καὶ ἄλλοι (σὺν τὸν Συντελεστὴ τῆς Καλλιτεχνίας, τὸν Κ. Λαναρὴ τοῦ Βαχοῦ, τὸ Ν. Ζηζυρία τῆς Λόντρας κλπ.) ταῖζαν πὼς θὰ δώσουν. Στὸ γράφει μὲς σταλὴν κ. 10 φρ. χρ. τοῦ Ἑρμονα, 50 φρ. χρ. τοῦ Γ. Σκοπελίτη τῆς Μαντιχας, ἀκέρως, 2,75 φρ. χρ. τοῦ Δ. Φύρρα καὶ 10 φρ. τοῦ Λυδοῦ Παδαβροῦ. Τὰ χρήματα αὐτὰ θὰ σταλθοῦν στὴν Πόλιν. Ὅσοι ἄλλοι θελήτουνε νὰ βοηθήσουν τὸ ἔργο, παρακαλοῦνται νὰ στείλουν τίς συντρήμας τους ἔτσι στὸν κ. Φώτῃ Φωτιᾶδῃ γιατρὸ, Αἰγὰ Πισμὰν Νῦ 45. Ρένα (Constantinople). Ἐνὰ τέτιο ἔργο πρέπει ὅλ' οἱ φίλοι τῆς Ἰδέας νὰν τὸ συντρεῖουν.

*

ΠΑΝΟΥ στὸ ἀρβρο «Ἱστορία καὶ Ἐπιστήμη» τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεώρησης» τοῦ Παρισίου ποὺ δημοσιεύσαμε στὸ περασμένον φύλλο, κάποιος φίλος μᾶς ἐστειλε τὴν ἀκόλουθον σημείωση:

«Σωστὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ λέει ἡ «Ἐπιστήμη». Ἐπιθεώρηση» τοῦ Παρισίου, ἀλλὰ ὅσο ἔφαγε τοὺς ἄλλους ἡ Ἱστορία ἄλλο τόσο τοὺς τρώει κ' ἡ Ἐπιστήμη. Ἀλλως τε τὸ ἴδιο κάνουν καὶ ἡ Ἱστορία κατάντησε Ἐπιστήμη καὶ ἡ θύμηση τῆς Ἱστορίας σ' ἓνα ἴδιον, ὅπως καὶ ἡ μεγάλη ἐπίδοσις τῆς Ἐπιστήμης, εἶναι ἀποτελέσματα κατὰ τὴ γνῶμην μου, καὶ ὄχι αἰτίες τοῦ ἔπισμου τοῦ ἔθνους αὐτοῦ. Ὁ ἔπισμος ἐρχεται ἀπὸ τὴν κούραση τῆς φυλῆς, ὁ ἔπισμος εἶναι ἡ κούραση τῆς φυλῆς καὶ ἔχει ἀποτελέσματα πολλὰ, καὶ κοντὰ στ' ἄλλα τὴν ὑπερβολικὴ μνήμη τῶν παρασμένων μεγαλείων καὶ τὸ χῶσιμο τῶν ἀνθρώπων τῆς φυλῆς αὐτῆς μέσα στὰ βιβλία, στὴ μελέτη, στὴν ἀποκλειστικὴ σκέψη, στὴν ἐπιστήμην, καὶ τὸ ἔχασμα τῆς ἐνέργειας».

ΔΕΝ προσκαλεστήκανε κ' οἱ δημοσιογράφοι στίς γιορτὲς ποὺ γινήκανε στὸ Παλάτι, εἴτανε δὴ ὁ Ἰταλὸς Βασίλειος, καὶ νὰ σου ἰμέτως ζήτημα στὸν τύπο καὶ διαμαρτυρίες καὶ ξεφωνητὰ καὶ βρισιὲς κατὰ τῶν Αὐλικῶν.

Ἐπρεπε νὰ προσκαλεστοῦν κ' οἱ δημοσιογράφοι ἢ δὲν ἔπρεπε; Βέβαια, ὅσα συλλογιστεῖ κανεὶς μερικοὺς Ἀθηναίους δημοσιογράφους τὸν π.ίνει ἀνατριχίλα καὶ βρίσκει πὼς πολὺ σωστὰ καὶ φρόνιμα φερθήκανε οἱ Αὐλικοὶ καὶ δὲν προσκαλέσανε κανένα. Μὰ ὅσα συλλογιστεῖ καὶ μερικοὺς Αὐλικούς, βρίσκει χωρὶς κόπο πὼς Παλάτι ποὺ ἔχει τέτιους Αὐλικούς μπορεῖ νὰ δεχτεῖ καὶ τέτιους δημοσιογράφους.

Κ' εἶται οἱ ἄνθρωποι μ' ὅλο τους τὸ δίκιο βρίσκουν καὶ χαλνοῦν τὸν κόσμο μὲ τίς διαμαρτυρίες τους.

*

ΟΣΟ γιὰ τοὺς βουλευτάδες μᾶς ποὺ δὲν καλεστήκανε καὶ αὐτοί, ὁμοῦ τὰ εἶπε μ' ἓνα γράμμα τοῦ τυπωμένου στὸ «Ἄστυ» τῆς περασμένης Κυριακῆς, ὁ Βουλευτὴς Λευκίδης κ. Πέτρος Π. Φίλιππος.

«Ἀρῶ ἔπεσονε τόσο (εἶπε πάλιν κάτω) στὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Βασιλείας ἐμεῖς οἱ βουλευτάδες μὲ τὴν ρουσφετολογικὴ μικροπολιτικὴ μᾶς, ἔχουμε τὴν ἀπαίτησιν νὰ μᾶς λογαριάζουν καὶ νὰ μᾶς προσκαλοῦνε στὰ πινυγύρια τους; Πολὺ σωστὰ λοιπὸν ἡ Αὐλὴ μᾶς εἶπε: «Ἐπέστατε» Σηκώθητε καὶ θὰ σὰς δώσω τὸ χέρι!» Ἄλλος κανένας δὲ μᾶς φταίει παρὰ ὁ ἐαυτός μας. Μπαίνουμε στὴ Βουλὴ ἄνθρωποι καὶ βγαίνουμε Βουλευτάδες.

Ὅμοῦ λόγια καὶ εἶταν τὰ λέει μάλιστα Βουλευτὴς.

*

ΕΝΑΣ μονάχας δημοσιογράφος καλεστέθηκε στὸ Παλάτι κ' ἔγινε, λένε, ἡ μοναδικὴ αὐτὴ ἐξαίρεσις γιατί ὁ δημοσιογράφος αὐτὸς εἶχε νῆαν Αὐλικός.

Δὲν τὸ ξέραμε πὼς ἡ Αὐλὴ μᾶς κοντὰ στοὺς μαγέρους τῆς, στοὺς σταυλίτες τῆς, καὶ στοὺς ἄλλους ὑπερταῖς τῆς, ἀποχτήσε τώρα τελευταῖα καὶ τοὺς δημοσιογράφους τῆς.

Δὲ μένει ἄλλο πιά παρὰ νὰ βγαῖ καμιά φημερίδα μὲ τὸ ζηλευτὸ τίτλο «Προμηθευτὴς τῆς Αὐλῆς», ποὺ στολίζει τότε ψωμίδικα, παπουτσάκια, χασάπικα καὶ μανιτζικα.

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Καλκούτα, 14.3.07

Ἀγαπητὴ «Νουμά»,

Μέσκα στὰ γράμματα καὶ τίς φημερίδες ποὺ ἔλαβα αὐτὴ τὴ βδομάδα γιὰ τὸ βιβλιαράκι μου «Ἡ Καλλιέργεια τοῦ μπαμπάκιου» εἶναι κ' ἓνα γράμμα μιᾶς Ἀθηναίας τῆς ἐστειλε τὸ βιβλιαράκι μου γιὰ φιλικὴ ἐνθύμηση καὶ κίνη μὲ εὐχαρίστησιν, ποὺ δαίχνην μονάχα τὴν ζυγνὴ γυναῖκα, μοῦ ἀπαντᾷ καὶ μοῦ τὰ φέλει καμποσο γιὰ τὴ δημοτικὴ «βεβιασμένη ψυχολογία», ὅπως τὴ λέγει, γλῶσσα μᾶς.

Ἐχουμε τόσες φορὲς συζητήσῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα ποὺ τίποτες νέο πιά δὲ μένει νὰ πῇ κανεὶς. Ν' ἀφύσω ὅμως χωρὶς ἀπάντησιν τὸ γράμμα αὐτὸ δὲ στέκει. Ἀραδίασα λοιπὸν στὸ χαρτὶ ὅ,τι ἔτυχε νὰ σκεφτῶ κίνη τὴν ὥρα γιὰ τὴ δημοτικὴ μᾶς καὶ σὺ στέλνω ἓνα ἀντίγραφο. Ἄ νομίζεις πὼς ἡ ἀπάντησή μου ἀξίζει μιὰ γωνίτσα τοῦ Νουμά, δημοσιέψῃ τὴν.

Ἀγαπητὴ μου Κυρία,

Σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σας καὶ ἀκόμα περισσότερο γιὰ τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ μελεῖτε γιὰ τὸ βιβλιαράκι μου. Εἶναι ἀλήθεια πὼς μπορούσατε νὰ μ' εὐχαριστήσετε μονάχα χωρὶς νὰ μοῦ πῇτε καμίας γιὰ τὴ δημοτικὴ γλῶσσα μου. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ συνηθίζετε, σὰς ἀρέσει νὰ λέτε καθαρὰ τὴν ἰδέαν σας. Σπάνιο χάρισμα σὲ μιὰ κυρία. καὶ μάλιστα σὲ τέτια ζήτηματα. Ὅχι μονάχα δὲν πειράχτηκα μὰ καὶ χάρηκα νὰ δῶ ὅσα γράφετε καὶ εἶμαι ὅλο χαρὰ ποὺ μπορῶ νὰ κουβεντιάσω τώρα μαζί σας γιὰ τὸ μεγάλο κ' ἐθνικὸ μᾶς αὐτὸ ζήτημα τῆς γλώσσας μᾶς.

Μοῦ λέτε πὼς τὸ βιβλιαράκι μου εἶναι πραχτικὸ καὶ χρήσιμο μὰ εἶναι γραμμένον σὲ «βεβιασμένη Ψυχολογικὴ γλῶσσα». Λέτε πολλὰ ἀκόμα καὶ καταλαβαίνω καλὰ πὼς θέλετε νὰ πῇτε ὅτι θὰ εἶταν